

[Udenrigsministeren.]

også i regeringen enige i den vurdering, som præsident de Gaulle gav udtryk for, at der i det politiske klima imellem øst og vest er sket en væsentlig udvikling. Vi mener ikke, at den er så væsentlig, at den har rørt ved de fundamentale problemer, men vi mener, der er tale om en vis bevægelighed i standpunkterne — og jeg finder, at dette sidst fandt udtryk i den udtalelse, som den vesttyske forbundsregering har sendt de øvrige lande, som man har diplomatisk forbindelse med — en bevægelighed, som vi også fra dansk side efter bedste evne prøver at udnytte til at skabe kontakter mellem Østeuropa, mellem den kommunistiske verden og Vesteuropa. Jeg har ved forskellige lejligheder haft mulighed for at redegøre herfor i det udenrigspolitiske nævn, og jeg kan sige, at vore bestræbelser i denne retning fortsætter usvækket.

Til de bemærkninger, hr. Helveg Petersen og andre gjorde vedrørende behovet for en undersøgelse, en forskning, en ekspertredegørelse for vor stilling til sikkerhedsproblemerne for Danmark, vil jeg sige, at vi er naturligvis fra regeringens side enige heri. Vi har til stadighed disse spørgsmål til drøftelse. Jeg tror, jeg tør sige, at der går ikke en uge, uden at vi på den ene eller anden måde i udenrigsministeriet eller i forsvarsministeriet overvejer de udviklingsskridt, der sker, og deres betydning for vor sikkerhedspolitik.

Jeg vil dog gerne tilføje, at jeg tror, der er to synspunkter, man skal gøre sig klart, når man taler om kommission, ekspertundersøgelse eller forskning, hvor videnskabsmænd skal fastlægge grundlaget.

Det ene synspunkt er, at i forvejen foregår der, hvor det drejer sig om NATO og den almindelige internationale politik, en meget vidtstrakt forskning, hvor andre stater, som har betydelig større finansielle ressourcer, er i stand til at lave et langt mere dybtgående undersøgelsesarbejde. Det kan ikke være meningen, at vi skal prøve på at gentage det, som andre har lavet. Derimod mener jeg, det er afgørende centralt for os, at vi prøver på at vurdere vor specielle danske sikkerhedspolitiske situation. Den er særlig, den indeholder mange interessante sider, og jeg har ikke indtrykket af, at de måske alle sammen er tilstrækkeligt gennem-

diskuteret blandt de mennesker, som mener, de i særlig grad har forudsætninger for at beskæftige sig med udenrigspolitik. Jeg tænker her på eksperterne og videnskabsmændene.

Det andet synspunkt, jeg gerne vil gøre gældende, er, at vi må ikke i folketinget tro, at vi kan slippe for de politiske beslutninger, som en skønne dag skal tages. Vi må ikke i folketinget tro, at vi kan skjule os under ekspertudredninger, under videnskabelig forskning på det ene og det andet, på det tredje og det fjerde område. Dette er til syvende og sidst politiske beslutninger, som dette folketing først og fremmest har pligt til at overveje og til at tage.

Derfor vil jeg sige til hr. Diderichsen, at jeg er ikke så sikker på, at vi behøver nogen særlig embedsmandskommission til at overveje problemerne, ligesom jeg heller ikke tror, vi skal have nogen særlig parlamentarisk kommission til det. For jeg tror, dette er problemer, som det vel er meget vigtigt at få belyst — det er klart, fordi det er det mest afgørende spørgsmål overhovedet, mener jeg, for Danmark — og det er meget vigtigt at få dem belyst også fra en hvilken som helst synsvinkel; men det må ikke blive således, at vi i de politiske partier til syvende og sidst skjuler os under nogle ekspertudtalelser og nogle videnskabsmænds udtalelser. Dette er et politisk spørgsmål, det må vi som politikere tage stilling til, og derfor vil jeg meget gerne medvirke til at gøre alt, hvad vi kan, for at skaffe så mange faktiske oplysninger frem som muligt om situationen, om udviklingstendenser, muligheder, alternativer o. s. v. Men beslutningen må til syvende og sidst tages af politikerne, af de politiske partier, af folketinget, af regeringen.

Ordføreren for forslagsstillerne (Aksel Larsen): Sådan set kunne vel denne debat afsluttes med den konklusion, udenrigsministeren drog: at alle relevante oplysninger, der kan stilles til folketingets rådighed, skal stilles til folketingets rådighed, og så må folketinget træffe beslutning.

Jeg er imidlertid alligevel nødt til at sige et par ord i anledning af nogle af de synspunkter, der er fremsat, og så lad mig først sige, at jeg har ikke opfattet det sådan, at nu skulle vi her i denne sal og i denne time